

travelbook

travelbook

Sycylia

Bezdroża

ERGO
HESTIA®

Autorki przewodnika: Agnieszka Fundowicz, Agnieszka Masternak (*Informacje praktyczne, Informacje krajoznawcze*)

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Aktualizacja informacji praktycznych: Anna Dziadkowiec

Redakcja: Helena Piecuch

Skład: Katarzyna Radkowiak

Opieka techniczna: Katarzyna Leja

Opracowanie kartograficzne: Małgorzata Czopik, Krzysztof Czworkiel, Jan Leja

Źródło pochodzenia danych kartograficznych: OpenStreetMap.org

Okładka: materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą stock.adobe.com

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji. Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dotożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <https://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<https://bezdroza.pl/user/opinie/besyt4>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie IV

ISBN: 978-83-8322-126-7

Copyright © Helion S.A., 2023

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia
internetowa

Lubię to!
Nasza społeczność

travelbook

Sycylia

Bezdroża

Spis treści

Atrakcje Sycylii 6

Informacje praktyczne 12

Przed wyjazdem 14

Wybór czasu podróży 14

Formalności 15

Dojazd 18

Podróż samolotem 18

Podróż samochodem 18

Podróż autobusem 19

Podróż pociągiem 19

Na miejscu 20

Podróżowanie po Sycylii 20

Noclegi 21

Wyżywienie 23

Informacje A-Z 25

Informacje krajoznawcze 38

Krajoznawcze ABC 40

Klimat 42

Przyroda 42

Spoleczeństwo 46

Mafia 47

Język 48

► **Kalendarium historyczne 52**

Kultura i sztuka 54

Rzemiosło 54

Architektura 54

Tradycyjna muzyka 60

Święta i festiwale 60

Kuchnia włoska 63

Kuchnia sycylijska 67

Sycylia zachodnia 70

Palermo 72

► **Sycylijskie marionetki 88**

Monreale 90

Segesta 92

Trapani 93

Érice 98

Marsala 103

► **Sycylijska mafia 106**

Wyspa Mozia 110

Egady 112

Selinunte 115

Agrigento 118

Sycylia wschodnia 128

Katania 130

► **Wycieczki na Etnę 140**

Taormina 142

Syrakuzy 152

Noto 161

Modica 166

Ragusa 173

Caltagirone 178

Villa Romana del Casale 182

Enna 185

► **Święta i festiwale 190**

Cefalù 194

Wyspy Liparyjskie 198

Indeks 206

Atrakcje Sycylii

NIEZAPOMNIANE PRZEŻYCIA

Przechadzka po starym mieście w Taorminie

Taormina jest uznawana za jedno z najpiękniejszych miejsc na świecie. Zachwycali się nią szczególnie pisarze i poeci, m.in. Maupassant, Goethe, Iwaszkiewicz i Gałczyński. Maupassant tak pisał o Taorminie: „Niby tylko krajobraz, ale krajobraz, który zawarł w sobie to wszystko, co zostało stworzone na ziemi, by oczarować oczy, umysł i wyobraźnię”. Taorminę po prostu trzeba zobaczyć!

Wycieczka zboczami Etny

Para i gazy wydobywające się z wnętrza wulkanu nie pozwalają zapomnieć, że mamy do czynienia z uśpioną – ale jednak potęgą. Niewielkie erupcje mają tu miejsce niemal co roku, więc dreszczyk emocji gwarantowany!

▼ Katedra w Palermo

▲ Uliczka w Taorminie

Sycylia wiosną

Wiosna i jesień to pory roku, podczas których najlepiej odwiedzać Sycylię. Sierpień jest miesiącem tak upalnym, że sami Sycylijczycy wolą spędzać go na wakacjach poza wyspą. Sycylijska wiosna zakwita całą gamą drzew owocowych, oleandrów i bujnych bugenwilli.

Spacer po Palermo

W dawnej stolicy normańskiej Sycylii można podziwiać całą historię wyspy: począwszy od zabytków fenickich i rzymskich (ze wspomniałym Teatrem Massimo, trzecim pod względem wielkości antycznym teatrem na świecie) po średnio-wieczną katedrę.

Kup książkę

Poleć książkę

KULINARIA

▲ Caponata

Caponata

Bakłażan połączony z selerem naciowym, oliwą i pomidorami podawany w słodko-kwaśnym sosie – sycylijska odmiana ratatouille.

Cuscusu

Kuskus z rybą, czyli dowód na wpływ arabskie na Sycylii, popularny szczególnie w okolicach Trapani.

Fuoco dell'Etna

Wysokoprocentowa owocowa nalewka Płomień Etny; warto również spróbować grappy dell'Etna.

Ryby i owoce morza

Poczynając od ryby szpady, szczególnie popularnej w Agrigento i Mesynie, przez okonia morskiego i tuńczyka, a na mątwach kończąc – warto spróbować wszystkiego, co świeże i lokalne.

Kup książkę

Słodycze

Ze względu na wieloletnie kontakty ze światem arabskim Sycylia jest rozkochna w słodyczach. Sycylijczycy doskonale łączą cukierniczą tradycję ze współczesnością. Wyspa oferuje całą gamę słodyczy wiążących się z regionem lub miejscowymi świętami, m.in. pochodzące z Modiki cytrynowe ciastko cedrata; jedzoną w dzień Świętej Łucji (13 XII) cacciù, czyli ziarno pszenicy gotowane z cukrem, oliwą, czekoladą i orzechami; tradycyjne migdałowe mleko z Noto; marcepan z tutejszych migdałów; doskonałą czekoladę i lody (np. wzorowane na torcie cassata).

Tradycyjne produkty sycylijskie

Lokalne produkty, których warto spróbować, to oliwa, kapary, karczochy, migdały, oliwki, pomidorki koktajlowe z Pachino, suszone pomidory i sery: caciocavallo z Ragusy, pecorino, ricotta czy piacentinu z Enny. Pod koniec lata można się cieszyć soczystymi pomarańczami (szczególnie polecamy czerwoną odmianę tarocco), owocami opuncji figowej i winogronami.

Wina

Sycylia słynie z doskonałych win regionalnych: nero d'Avola, marsala, malvasia i passito, etna bianco i etna rosso.

▲ Opuncja figowa

▲ Pomarańcze – odmiana tarocco

Poleć książkę

Palermo

Palermo bywa określane poetycką nazwą Conca d'Oro, czyli Złota Koncha. Miasto jest położone wewnątrz półkolistej zatoki o kształcie antycznego amfiteatru. Od strony północnej jest on zamknięty przez zbocze Monte Pellegrino, a od wschodu – przez masyw górski Monte Alfanu oraz port La Cala znajdujący się w miejscu teatralnej sceny. Określenie Złota Koncha odnosi się do żyznej gleby, doskonale nadającej się pod uprawę oliwek i cytru-

sów. W okolicy Palermo przenikają się miejskie i naturalne krajobrazy, co daje naprawdę niezwykły efekt.

Miasto stanowi obowiązkowy punkt podróży po Sycylii, głównie ze względu na orientalną atmosferę – zwłaszcza po zmierzchu wyczuwa się tu klimat baśni z *Księgi tysiąca i jednej nocy!* Palermo to eklektyzm architektury; ciasne, zatłoczone ulice; szkockie kontrasty; fascynujące nagromadzenie śladów wielu kultur: fenickiej, rzymskiej, bizantyjskiej, arabskiej, normańskiej,

francuskiej i hiszpańskiej. Dwa kroki od tętniącego życiem, hałaśliwego arabskiego bazaru możemy podziwiać ołtarz ozdobiony płótnem van Dycka *Matka Boska Różańcowa* (1625) w Oratorio del Rosario di San Domenico. Gdy wyjdziemy z Międzynarodowego Muzeum Marionetek, znajdziemy się w pobliskim ogrodzie botanicznym przy gigantycznych drzewach *Ficus rubiginosa*, których korzenie i gałęzie przybierają fantastyczne, węzowe kształty – możemy się tam poczuć jak jedna z maleńkich muzealnych laleczek...

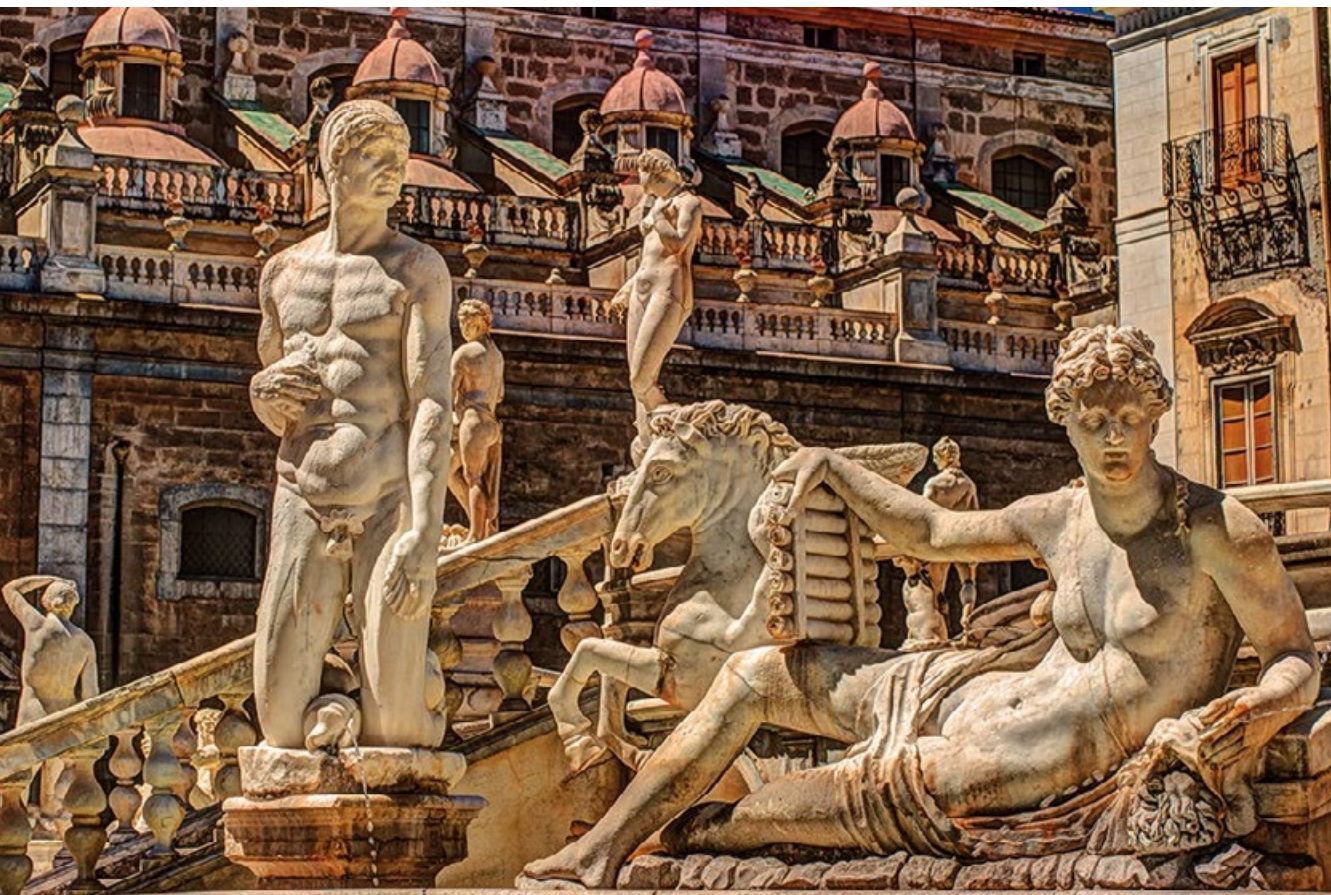
Przez Palermo przebiegają dwie główne, przecinające się magistrale: Via Maqueda i Corso Vittorio Emanuele. Dzielą one centrum na cztery sektory i są dobrym punktem odniesienia podczas spacerów – wzdłuż nich, a także w odchodzących od nich uliczkach znajdują się najważniejsze zabytki miasta.

Kiedy zboczymy z głównych turystycznych szlaków, od razu rzuci nam się w oczy zaniedbanie, chaos i prowizorka. Wiele kamienic obwieszonych praniem, w wciąganych przez balkony koszykami (pełniącymi funkcję „windy” na zakupy) jest w opłakanym stanie. Mimo wszystko to właśnie tu, pośród licznych warsztatów i targowisk, odczuwa się nastrój miasta. Chaos – paradoksalnie – określa wewnętrzny porządek Palermo. Mieszkańcy miasta wydają się pędzić na oślep, gdy wyjeżdżają na motorynkach z wąskich uliczek. Z wprawą włączają się w przypominający wyścig ruch miejski, nie zauważając wszystkiego, czemu przypatrują się zachwyceni turyści. Miasto żyje własnym, żywiołowym rytmem. Uwagę przybyszów nieodmiennie zwraca wielokulturowość Palermo. Mieszkają tu imigranci m.in. z Afryki, krajów arabskich, Turcji i Indii. Na ścianach budynków i w sklepach można zobaczyć napisy w języku arabskim.

Historia

Historia Palermo sięga VIII w. p.n.e., kiedy to Fenicjanie założyli miasto Panormos (gr. „wszechport”), które funkcjonowało jako ośrodek wymiany handlowej z Grekami. Następne stulecia to okres panowania Rzymian, który skończył się najazdem Wandalów i Ostrogotów. Przełom nadszedł w IX w., kiedy miasto, podbite przez Arabów, stało się centrum wyspy i najczęściej odwiedzianym śródziemnomorskim bazarom. W 1943 r. podczas operacji „Husky” Palermo zostało zbombardowane. Szczególnie ucierpiało wówczas stare miasto.

▼ Fontanna Wstydu w pobliżu Quattro Canti

Z południa na północ

Idąc ulicą Maqueda od stacji kolejowej Palermo Centrale (ulica równoległa do Via Roma, po lewej stronie od stacji), możemy skręcić w znajdującą się także po lewej stronie **bazarową uliczkę Ballarò**. Via Maqueda doprowadza do wspaniałego ★ **Piazza Bellini**. Jest to jeden z najbardziej różnorodnych architektonicznie zakątków Palermo. Na palcu można podziwiać **trzy wspaniałe kościoły**: Santa Caterina, La Martorana i San Cataldo.

★ La Martorana

Prawdziwa nazwa świątyni La Martorana to kościół św. Marii Admiralskiej (Santa Maria dell'Ammiraglio). Został on wzniesiony w 1143 r. przez Jerzego z Antiochii, admirała króla Rogera II. Częściej używana nazwa odnosi się do Eloisy da Martorany, fundatorki konwentu benedyktynek, któremu kościół służył od 1433 r. jako kaplica. Oryginalna normańska forma Martorany została zmieniona w XVI i XVII w. przez dodanie barokowej fasady i nową planimetrię. Zachwycając przepiękne bizantyjskie mozaiki – te w prawej nawie przedstawiają Rogera II otrzymującego z rąk Chrystusa

CIEKAWOSTKA

Marcepanowe słodkości

W późnym średniowieczu w kościele La Martorana narodziły się słynne na całym świecie, wyrabiane dziś na całej Sycylii frutti di martorana, typowe stodycze z marcepanu – imponujące dzieła sztuki cukierniczej. Przygotowywane od stuleci z mniszą cierpliwością są formowane i zdobione w taki sposób, aby niemal idealnie imitowały prawdziwe owoce. Z czasem bogaty repertuar słodkich form został rozszerzony o niektóre warzywa i ryby.

diadem (jest to jedyny zachowany wizerunek króla), w lewej natomiast Jerzego z Antiochii oddającego pokłon Maryi. Dziś w Martoranie mieści się parafia św. Mikołaja obrządku prawosławnego.

La Martorana

- Piazza Bellini 3
- <https://arabonormannaunesco.it/i-monumenti-del-sito/chiesa-di-santa-maria-dell-ammiraglio.html>
- pn.–sob. 9.30–13.00, nd. i św. od 11.00
- 2 EUR, ulgowy 1 EUR

★ Kościół San Cataldo

Kościół San Cataldo był siedzibą Zakonu Rycerskiego Grobu Bożego w Jerozolimie (Ordine Equestre del Santo Sepolcro di Gerusalemme). Surowa, kwadratowa bryła

ukoronowana czerwonymi kopułami przypomina budowle arabskie. W pustym, urokliwym wnętrzu zachowały się oryginalne podłogi, mozaiki i kolumny, pochodzące jeszcze z antyku.

Kościół San Cataldo

- Piazza Bellini 1
- <https://arabonormannaunesco.it/i-monumenti-del-sito/chiesa-di-san-cataldo.html#descrizione>
- codz. 10.00–13.00, 15.00–19.00
- 2,50 EUR, ulgowy 1,50 EUR

★ Kościół Santa Caterina d'Alessandra

Na placu znajduje się również kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej wybudowany pod koniec XVI w. z wnętrzem ozdo-

biomem dekoracjami ze stiuku i marmuru różnych gatunków. Warto zwrócić uwagę na znajdującą się z prawej strony, zaskakującą płaskorzeźbę w marmurze przedstawiającą wyrzucenie Jonasza ze statku.

Quattro Canti

Nieopodal Piazza Bellini znajdują się cztery ciekawe kamienice – to Quattro Canti (wł. Cztery Rogi, inaczej Piazza Vigliena). Placyk w środku starego miasta to w rzeczywistości ruchliwe i pełne spalin skrzyżowanie głównych ulic: Via Maqueda i Via Vittorio Emanuele. Nie da się jednak przejść obojętnie obok fasad czterech XVII-wiecznych **pałaców** z fontannami i rzeźbami przedstawiającymi pory roku oraz pomnikami królów hiszpańskich:

▼ Kościoły La Martorana i San Cataldo przy Piazza Bellini

Karola V, Filipa II, Filipa III i Filipa IV. Wśród figur znajdują się także Cztery Dziewice: święte Krystyna, Ninfa, Oliwa i Agata (ta ostatnia zamieniona później na św. Rozalię), które sprawują opiekę nad czterema dzielnicami Palermo.

Dwa teatry

Gdy z Quattro Canti ruszymy na północ Via Maqueda, znajdziemy się przy **Teatrze Wielkim** (Teatro Massimo), a następnie dojdziemy do **Teatro Politeama**. Stąd możemy udać się autobusem nr 812 w stronę Monte Pellegrino lub wsiąść do linii

nr 806, która zawiezie nas na plażę Mondello. Za Teatro Politeama Via Maqueda przechodzi w Via della Libertà, która prowadzi do relaksacyjnego kompleksu ogrodów: po prawej znajduje się Ogród Angielski (Giardino Inglese), po lewej Villa Gonzaga, a za nią Villa Trabia.

Teatro Massimo

- Piazza Giuseppe Verdi
- www.teatromassimo.it
- codz. 9.30–17.30
- 3 EUR

Teatro Politeama

- Piazza Ruggero Settimo 15
- zwiedzanie tylko przy okazji spektakli

▼ Teatr Wielki

Ze wschodu na zachód

Polecamy także inną trasę – deptakiem Corso Vittorio Emanuele do portu La Cala. W okolicy znajdują się: Ogród Julii (Villa Giulia), ogród botaniczny (Orto Botanico) i **Międzynarodowe Muzeum Marionetek** (Museo internazionale delle marionette Antonio Pasqualino; zob. s. 89).

Villa Giulia

Villa Giulia to piękny ogród, którego nazwa pochodzi od imienia żony wicekróla

hiszpańskiego Guevary. Został zaprojektowany w 1778 r. przez Nicola Palmę, a następnie rozbudowany i upiększony w 1866 r. Zaplanowano go jako obszar użyteczności publicznej. Ten wielki kwadrat został podzielony koncentrycznie – na centralnie umieszczonym placu znajdują się cztery neoklasycystyczne muszle otaczające fontannę. Alejka wiodąca w stronę morza prowadzi do kolejnej fontanny, która przedstawia Geniusz Palermo (Genio di Palermo) – jest to dzieło Ignazia Marabittiego (XVIII w.).

Villa Giulia

- Piazzale di Vilia Giulia 9
- www.villagiulia.beniculturali.it
- wt.–nd. 9.00–20.00
- 10 EUR, ulgowy 2 EUR

★ Ogród botaniczny

Z Villa Giulia sąsiaduje założony w 1785 r. ogród botaniczny, który zajmuje dziś obszar prawie 10 ha. Można tu podziwiać egzotyczne rośliny i drzewa pochodzące z całego świata, przybierające często fantastyczne kształty i tworzące baśniową atmosferę. Jest to jeden z najciekawszych ogrodów botanicznych w Europie. Można tu zobaczyć prawdziwe cuda natury: kaktusy nazywane półzartem

CIEKAWOSTKA

Przekąski

Tradycyjne palermiańskie przekąski możemy kupić niemal na każdym rogu. Do najpopularniejszych należą arancini – panierowane w bułce tartej kulki ryżowe z farszem (najpopularniejszy to ragù, czyli mięso, mozzarella i groszek, ale nadzieniem mogą też być masło, grzyby lub gorgonzola) – i focaccia, czyli kawałki drożdżowego ciasta jak na pizzę (tyle że bez sera, sosu i dodatków) polane oliwą, często podawane z ziołami, solą i oliwkami.

Taormina

Jeżeli chcielibyśmy nazwać któreś z miasteczek na wyspie dość oklepanym określeniem „perła Sycylii”, to z całą pewnością miano to należy się Taorminie. Zachwyca tu wszystko – oprócz tłumu turystów i cen. Stawne na całym świecie miasto to wymarzony cel wakacyjny, m.in. ze względu na unikatowe położenie na szczycie wzgórza o wysokości 250 m n.p.m. Taormina chlubi się antycznym teatrem greckim stynącym z efektownej panoramy Etny. Brzeg kryształowo czystego morza widoczny z góry jest ozdobiony prześmykiem i wysepką z rezerwatem Isola Bella.

Wystawiona na intensywne słońce Taormina wywołuje ponoć ukryte namiętności – ma w sobie żar i emanuje zmysłową atmosferą. Panuje powszechne przekonanie, że to Niemcy rozstawili Taorminę jako kurort – w XVIII w. niemieccy pisarze inspirowali się czarującą atmosferą miasteczka, niemieccy malarze przenosili na płótno okoliczne pejzaże, niemieccy podróżnicy wspominali o niej w pamiętnikach, a poeci tego kraju pisali o niej wiersze.

Taorminę od zawsze odwiedzali słynni podróżnicy, poczynając od starożytnych Greków. W XVIII i XIX w. globtroterzy Grand Tour uznali ją za nieodzowny

punkt swoich podróży po Sycylii. W XIX w. rozpoczęła się tu tzw. turystyka elitarna – umożliwiło ją utworzenie w 1870 r. połączenia kolejowego z Mesyną, Katanią i Syrakuzami, a cztery lata później otwarcie słynnego luksusowego Grand Hotel Timeo. Na początku XX w. powstawały kolejne eleganckie hotele: San Domenico Palace, Metropole, Castello a Mare, Naumachie i Vicoria gotowe na przyjęcie arystokratów, magnatów i artystów. Jednym z popularyzatorów Taorminy jako międzynarodowego kurortu był ekscentryczny baron, fotograf Wilhelm von Gloeden. Zachęcenii pięknem antycznego miasta położonego pośród nieskażonej

cywilizacją scenarii Taorminę odwiedzili m.in. cesarz Wilhelm II Hohenzollern, król Humbert II, Wagner i Brahms, malarz Otto Geleng, Marlena Dietrich i Greta Garbo, Klimt i Dalí; pisarze: Johann Wolfgang von Goethe, Aleksander Dumas, Anatole France, Oscar Wilde, Truman Capote, André Gide, D.H. Lawrence oraz Guy de Maupassant, który napisał: „Jeśli ktoś, kto będzie mógł spędzić tylko jeden dzień na Sycylii, spyta cię, co trzeba zobaczyć, odpowiedź bez zastanowienia: Taorminę!”.

Historia

Początki Taorminy były związane z utworzeniem w 735 r. p.n.e. pierwszej greckiej kolonii na Sycylii – Naxos. Jej założycielem był Ateńczyk Teokles. Sykulowie, którzy żyli na obszarze wybranym przez Teoklesa, przenieśli się na wzgórze Monte Tauro, gdzie znajduje się obecnie Taormina. Naxos przez długi czas cieszyło się pokojem i dostatkiem dzięki rolnictwu i wypasowi owiec, ale w 403 r. p.n.e. zostało zaatakowane i zniszczone przez tyrana Syrakuz Dionizjusza I w ramach zemsty za sojusz z Atenami. Część mieszkańców uciekła, a część znalazła azyl na

CIEKAWOSTKA

Rezerwat naturalny Isola Bella

Ustanowiony w 1999 r. rezerwat (administrowany przez włoski oddział WWF) obejmuje obszar, w którego skład wchodzi skalista, niezwykle malownicza Piękna Wyspa (Isola Bella) z bujną roślinnością śródziemnomorską, a ponadto Capo Sant'Andrea oraz cała linia brzegowa. Wysepkę łączy z lądem wąski piaszczysty przesmyk. Stanowi ona znak rozpoznawczy panoramy wybrzeża Taorminy. Można się tu kąpać, opałać i wypoczywać – wystarczy zjechać kolejką linową z Taorminy do Mazzarò i zejść na plażę.

Monte Tauro. W 358 r. p.n.e. Andromachus założył na wzgórzu miasto Tauromenion – późniejszą Taorminę.

W 212 r. p.n.e. miasto dobrowolnie podporządkowało się Rzymowi podczas wojny z Kartaginą, aby uchronić się przed zniszczeniem. Nadano mu wówczas rzymską nazwę Tauromenium. Stało się ono pierwszym zjednoczonym miastem na Sycylii, zyskało znaczną autonomię i przywileje, z których najważniejszym było zwolnienie z podatków. Po okresie dostatku, pod koniec I w. p.n.e., Oktawian zniósł status wolnego miasta, zmieniając je tym samym w kolonię rzymską; następnie zmusił część mieszkańców do ucieczki i zastąpił ich rzymskimi osadnikami.

Aż do upadku Cesarstwa Rzymskiego w 476 r. życie w Tauromenium było uzależnione od politycznych i społecznych przewrotów. Z powodu swojej strategicznej dla działań militarnych pozycji pod władaniem Bizancjum miasto stało się

najważniejszym ośrodkiem wschodniej Sycylii. Spowodowało to rozwój gospodarczy, wzrost liczby ludności i rozbudowę Tauromenium – głównie jego południowej części. W niektórych miejscach umocniono wybudowane przez Greków mury obronne.

W 902 r. Tauromenium przeszło w ręce Arabów. Przyczynili się oni do rozwoju rolnictwa, wprowadzili nowe techniki użytku ziemi i nowe uprawy. W 1409 r. w Taorminie odbyło się pierwsze zebranie parlamentu sycylijskiego zwołane w celu wyboru sukcesora króla Sycylii Marcina Młodszeo, który zmarł bezpotomnie. Wyznaczony do pełnienia tej funkcji ojciec króla, Marcin I, zrzekł się władzy na rzecz synowej Bianki di Navarry. Do 1713 r. na wyspie panowali Hiszpanie, później władza przeszła na krótko w ręce Sabaudów, następnie Habsburgów. W 1734 r. na Sycylii ponownie zapanowali Hiszpanie z Karolem III Burbonem. Pobliskie Naksos było w średniowieczu portem Taorminy, a z czasem rozwinęło się w wiejską osadę, gdzie uprawiano głównie cytrusy, i zyskało miano „wioski-ogrodu”

▼ Piazza IX Aprile

(stąd nazwa Giardini-Naxos). W 1860 r. Hiszpanie utracili Sycylię. Oddział Garibaldiiego przybył do Taorminy w sierpniu tego roku, a z plaży obok Naxos wypłynął do Kalabrii.

Warto zobaczyć

★ Corso Umberto

Przechadzkę po Taorminie warto zacząć od strony południowej, wchodząc do starego miasta przez bramę **Porta Catania** przy Piazza Sant'Antonio Abate, gdzie zaczyna się deptak Corso Umberto – albo od jego przeciwległego krańca (od strony dworca autobusowego), czyli bramy **Porta Messina**.

Jeśli wyruszymy spod Porta Catania, warto zwrócić uwagę na pierwotnie normański, później nieznacznie przebudowany w stylu arabskim **Palazzo dei Duchi di**

Santo Stefano, katedrę św. Mikołaja z Bari (Chiesa di San Nicola di Bari, z XIII w. z fasadą z XV w. i portalem z XVII w.) i **plac Katedralny** (Piazza Duomo). Można tu skręcić w lewo do **Palazzo Ciampoli** (pałacu reprezentującego architekturę katalońską, zbudowanego w 1412 r., zburzonego podczas II wojny światowej i później zrekonstruowanego) i pójść w stronę Via Circonvallazione do **Badia Vecchia** – oryginalnie wieży obronnej, dziś we wnętrzu pałacu z XIV w. znajduje się **muzeum archeologiczne**.

Po prawej stronie głównego deptaka warto zobaczyć w uliczkę Via Roma. **Brama Porta di Mezzo, Piazza IX Aprile z wieżą zegarową i kościołem Sant'Agostino** tworzą jeden z najbardziej malowniczych punktów miasteczka. Kontynuując spacer wzdłuż Via Roma, dotrzemy do **Ogrodu**

Publicznego (Villa Comunale di Taormina, Giardino Pubblico) z pagodami, egzotycznymi roślinami, pięknie kwitnącymi żywopłotami i tarasami widokowymi.

Idąc dalej Corso Umberto, po prawej stronie zobaczymy dawne cysterny na wodę, po lewej zaś **kościół św. Katarzyny Aleksandryjskiej** (Chiesa di Santa Caterina d'Alessandria) wybudowany w XVII w. na części ruin odeonu (odeon zaś postawiono na miejscu greckiej świątyni, prawdopodobnie poświęconej Afrodycie). Przy końcu deptaka znajduje się **Palazzo Corvaja**. Jego dzieje sięgają X w., kiedy wzniesił go Arabowie władający wówczas miastem (z tego okresu pochodzi masywna wieża). W późniejszych wiekach budynek był przebudowywany, w latach 1538–1945 należał zaś do miejscowej rodziny arystokratycznej o nazwisku Corvaja.

Museo archeologico di Taormina

- Via Circonvallazione 30
- <https://www.museionline.info/musei/museo-badia-vecchia>
- wt.–sob. 9.00–20.00, nd. i pn. zamknięte
- wstęp bezpt.

★ Teatr grecki

Ulica odchodząca w prawo przy kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej prowadzi do antycznego teatru i strefy archeologicznej. Teatr grecki powstał w epoce hellenistycznej. Jest położony na wzgórzu z oszalałym widokiem na Etnę i plażę Schisò. Zbudowano go według zasad greckich – składał się z orchestry, widowni i sceny – jednak Rzymianie przebudowali go na swoją modłę: najpierw wzniesli duży półkolisty portyk otaczający widownię, potem monumentalną scenę, następnie zaś utworzyli dwa skrzydła po jej bokach, a w nich duże pomieszczenia, w których aktorzy mogli się przebierać lub odpoczywać po zejściu ze sceny. Półkolistą orchestrę Rzymianie zamienili w okrągłą arenę przeznaczoną do walk gladiatorów, prawdopodobnie ozdobioną niegdyś dwoma rzędami kolumn w stylu korynckim (z kapitelami dekorowanymi rzeźbionymi liśćmi laurowymi). Pod sceną stworzyli system odprowadzania wody (jest on nadal widoczny – ma kształt litery T i chroni teren przed zalaniem). Teatr miał pięć przejść wyznaczających „sektory”, a widownia była podzielona dziewięcioma klinami (każdy z 28 stopniami) i ukoronowana dwoma portykami – wewnętrznym i bardziej imponującym zewnętrznym.

Pomimo trzęsień ziemi teatr przetrwał stulecia w dobrym stanie. Niestety w X w. został zniszczony przez Arabów. Pozostałości robią jednak imponujące wrażenie, akustyka zaś jest równie doskonała jak niegdyś, co warto sprawdzić samemu. Obecnie w teatrze odbywają się liczne koncerty, głównie muzyki klasycznej.

Teatro Greco

- Via del Teatro Greco
- <http://www.teatrogrecoataormina.com>
- IV–IX 9.00–19.00, X–III 9.00–16.00
- 10 EUR, ulgowy 5 EUR

▼ Teatr grecki

Wycieczki na Etnę

Wycieczka na najwyższy czynny wulkan Włoch (i całej Europy) to jedno z najciekawszych doświadczeń turystycznych, które można polecić niemal każdemu zwiedzającemu Sycylię. Na eksplorację masywu trzeba poświęcić cały dzień. Możemy się tam wybrać samodzielnie bądź z przewodnikiem – w obu wypadkach należy zabrać odpowiedni ekwipunek: wygodne buty, ciepły polar, kurtkę wiatrówkę (w wyższych partiach zwykle wieje silny wiatr, a temperatura może spadać do kilkunastu stopni), latarkę, prowiant i zapas wody.

Mniej uczęszczane szutrowe drogi wspinające się na niższe zbocza wulkanu wychodzą m.in. z położonych przy granicy parku narodowego Sant'Alfio, Linguaglosa, Randazzo, Maletto, Bronte, Adrano, Biancavilla, Ragalna, Nicolosi i Zafferana Etnea. Cześć z nich dociera do położonych wyżej szlaków górskich (mapa tras – zob. www.etnabedandbreakfast.com/jeng/park_big.htm). Dwie ostatnie z wymienionych miejscowości łączy droga asfaltowa prowadząca do wysoko położonego (1910 m n.p.m.) Rifugio Sapienza – schroniska, wokół którego ulokowały się stragany z pamiątkami, budki przewodników i wypożyczalnia sprzętu trekkingowego.

To najpopularniejszy punkt startowy wycieczek na Etnę. Dociera tu autobus z Katanii (linia AST, odjazd o godz. 8.15 ze stanowiska 10 na placu naprzeciwko dworca kolejowego; 6,60 EUR w dwie strony; kurs powrotny o 16.30).

Przy Rifugio Sapienza znajduje się dolna stacja kolejki (kursy w godz. 9.00–17.45), którą można się dostać na wysokość ok. 2500 m n.p.m. (35 EUR/os.; dojście pieszo na tę wysokość – 1 godz. 15 min). Przy górnej stacji można wypożyczyć kurtkę i wyruszyć na szlak prowadzący do miejsca zwanego Torre del Filosofo (2920 m n.p.m.), gdzie znajduje się nieczynny boczny krater i skąd widać krater centralny (do tego miejsca także da się dotrzeć wynajętym samochodem terenowym; dojście pieszo od górnej stacji kolejki – niecałe 2 godz.). Wyżej oficjalnie można iść tylko z przewodnikiem, choć wielu turystów wybiera się tam samodzielnie, trzymając się szlaku lub wybierając drogę „na dziko”.

Wycieczki na Etnę organizują niezliczone agencje turystyczne, których biura działają w Katanii, Taorminie, Nicolosi, a także przy Rifugio Sapienza.

Kup książkę

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!
<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Sycylia

Sycylia to największa wyspa na Morzu Śródziemnym, owiana starożytnymi mitami i uwikłana we wciąż żywe historie mafijne. Ekscytująca i urokliwa, z budzącą respekt Etną, dzikimi plażami, zacisznymi zatokami i słonecznymi winnicami. Uliczki Syrakuz, Palermo i Taorminy prowadzą do świątyń, amfiteatrów i pałaców przypominających o wpływach greckich, arabskich, normańskich i bizantyjskich... Istny kulturowy tygiel, feeria zapachów, spektakularnych widoków oraz smaków kuchni zakrapianej wybornymi oliwą i winem. Sycylię chce się chłonąć wszystkimi zmysłami!

ebook dostępny na:

ebookpoint

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane:
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

ISBN 978-83-8322-126-7

9 788383 221267

Cena: 39,90 zł

 Księgarnia Internetowa:
<http://bezdroza.pl>